

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 20 มีนาคม - 2 เมษายน 2567

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตกบางพื้นที่	1. กะเพรา โหระพา แมงลัก	เก็บเกี่ยว	แมลงหริภิงขายาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ มักพบบริเวณหลังใบ ส่วนกลางของลำต้น นอกจากนั้นยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดโรคต่างเหลือง	1. หมั่นสำรวจแปลงปลูก โดยเดินสำรวจแบบ สลับฟันปลา สัปดาห์ละครั้ง 2. ถ้าพบตัวอ่อนแมลงหริภิงขายาสูบมากกว่า 2 ตัวต่อใบ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น สไปโรเตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไฮแอนทรานนิลโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลฟอกซาฟลอร์ 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซีเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพมีโทริซิน 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบการระบาด
	2. มะเขือเปราะ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงหริภิงขายาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุโรคใบด่างเหลือง ในมะเขือเปราะ ทำให้ผลผลิตลดลง	1. ก่อนการย้ายปลูก รอกันห่มปลูกด้วย สารฆ่าแมลง ไดโนฟลูแธน 1% G อัตรา 2 กรัม ต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของ แมลงหริภิงขาได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สาร ลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อน ทำการย้ายกลักหลุม เพื่อป้องกันรากพืช สัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ต่อพืชได้)</p> <p>2. เมื่อพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น บูเพรพรีน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคาไมด์ 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปเรตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเพนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือน้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารทุก 5 วัน</p> <p>2 - 3 ครั้งติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด</p>
			<p>2. โรคใบด่างเหลืองมะเขือ (เชื้อไวรัส Begomovirus)</p>	<p>ใบยอดและใบอ่อนหดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อนหรือเหลือง ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก ผลจะบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ</p>	<p>1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค</p> <p>2. คัดเลือกกล้ามะเขือที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก</p> <p>3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะมั่ง หญ้าหาง กระต๊าก ลำโพง โทงเทง และชุกากา</p> <p>4. ตรวจสอบแปลงสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นที่เป็นโรคถอนแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก</p> <p>5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคมะเขือ ยังไม่มีสารป้องกัน</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>กำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงที่ขยายยาสูงซึ่งเป็นพาทะนาโรค เช่น บูเพรพซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟลอนิคามีด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตตราเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพล 10% OD อัตรา 30 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูเรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ น้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร</p> <p>6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรคได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือพริก ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตักลิ่ง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น</p> <p>7. เปลี่ยนแปลงภูมิละเชื้อ</p> <p>7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค</p>
3. พืชตระกูลกะหล่ำ และ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	ด้วงหมัดผัก	ด้วงหมัดผัก กัดกิน หรือรากของผัก ทำให้	ด้วงหมัดผัก กัดกิน หรือรากของผัก ทำให้	1. วิธีจัดการ การลดการระบาดของด้วงหมัดผัก สามารถทำได้โดยการตากดินไว้

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ผักกาด (เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)			พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมาก ๆ อาจจะทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดผิวด้านล่างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ตัวหมัดผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกกระทบกระเทือนจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล	เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวอ่อนและดักตัวที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ตัวหมัดผักไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง 2. การใช้ไส้เดือนฝอย (<i>Steinernema carpocapsae</i>) อัตรา 50 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น หรือราดลงดินก่อนปลูกหลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วันหลังปลูก 3. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น พิโปรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ โทลเฟนไพแรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพเรทีโธสิน 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร ไพโรไทเอพอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริค 20% SP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสาร สลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อชะลอการ สร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลา	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. ทุเรียน	พัฒนาผล	1. เพลี้ยแป้ง	ดูคิมน้ำเลี้ยงจากบริเวณกิ่ง ช่อดอก ผลอ่อน ผลแก่ โดยมีมดช่วยคาบพาไปตามส่วนต่าง ๆ ของพืช ส่วนที่ถูกทำลายจะแคระแกร็น และชะงักการเจริญเติบโต นอกจากนี้ เพลี้ยแป้งจะขับน้ำหวานออกมา เป็นเหตุให้ราดำเข้าทำลายซ้ำ ถ้าเพลี้ยแป้งเข้าทำลายทุเรียนผลเล็ก จะทำให้ผลแคระแกร็นไม่เจริญเติบโตต่อไป แต่ถ้าเป็นทุเรียนผลใหญ่จะไม่มีความเสียหาย ต่อเนื้อของทุเรียน แต่ทำให้คุณภาพของผลทุเรียนเสียไป	<ol style="list-style-type: none"> หากพบเพลี้ยแป้งระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง เมื่อพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปรงขัด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุดไป หรือการใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วยในการกำจัดเพลี้ยแป้งได้ดี เนื่องจากเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไธออน 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งไปยังส่วนต่าง ๆ ของทุเรียน และต้องชุบสารฆ่าแมลงซ้ำทุก 10 วัน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้น จะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้มาก ใช้สารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	2. หนอนเจาะผล			เข้าทำลายทุเรียนตั้งแต่ผลเล็ก อายุประมาณ 2 เดือน จนถึงผลใหญ่ทำให้ผลเป็นแผล อาจเป็นผลให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ การที่ผลมีรอยแมลงทำลายทำให้	<ol style="list-style-type: none"> หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบปรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ขายไม่ได้อาจ ถ้าหากหนอนเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผล ทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุกภายนอกผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนอนได้อย่างชัดเจน และจะมีน้ำไหลซึมเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ติดกันหนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยว ๆ เพราะแมมีเชื้อชอบวางไข่บริเวณรอยสัมผัสนี้</p>	<p>ทำลายควรถูกทำลายโดยการเผาไฟหรือฝัง 3. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรถูกตัดทิ้งหรือกานะพรวนวัชพุ่มระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าทำลายอาศัย 4. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีชาวจึงจะรู้ที่บริเวณขอบกลาง เพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้ 5. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ เช่น แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล</p>
5. อ้อย		แตกกอ	หนอนกออ้อย	<p>หนอนกออ้อย ที่สำคัญที่พบเข้าทำลายอ้อยมี 3 ชนิด คือ หนอนกอปลายจุดเล็ก หนอนกอสีขาว และหนอนกอสีชมพู</p> <p>หนอนกอปลายจุดเล็ก</p> <p>หนอนเจาะเข้าไปตรงส่วนโคนระดับผิวดินเข้าไปกัดกินส่วนที่กำลังเจริญเติบโตภายในหน่ออ้อย ทำให้ยอดแห้งตาย การเข้าทำลายของหนอนกอปลายจุดเล็กจะทำให้ผลผลิตอ้อยลดลง 5 - 40 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้หนอนยังเข้าทำลายอ้อยในระยะอ้อยกำลังปล้อง โดย</p>	<p>1. ในแหล่งชลประทาน ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย 2. ปล่อยให้ย่นใช้ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัวต่อไร่ต่อครั้ง ปล่อยให้ติดต่อกัน 2 - 3 ครั้ง ใช้ช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย 3. ปล่อยให้กระจายทั่วแปลง และควรรีบปล่อยให้ชดอ้อย และใช้ใบอ้อยหรือฟางที่เปียกชื้นคลุม จะช่วยให้โอกาสรอดสูงขึ้น และทำการปล่อยถ้าการกระจายยังไม่ลดลง ใช้ช่วงที่พบหนอน</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>หนอนเงาะเข้าไปกีดกั้นอยู่ในลำต้นอ่อนซึ่งทำให้ย่อยแตกแขนงใหม่ และแตกยอดพุ่ม</p> <p>หนอนกอสีเขียว</p> <p>หนอนเงาะเชจากส่วนยอดเข้าไป กีดกั้นยอดที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้ยอดแห้งตาย โดยเฉพาะใบที่ยังมีจำนวนอยู่ ส่วนใบยอดอื่น ๆ ที่หนอนเข้าไปทำลายจะมีลักษณะหงิกงอ และมีรูพรุน เมื่ออ่อนมีลำแล้วหนอนจะเข้าทำลายส่วนที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้ไม่สามารถสร้างปล้องให้สูงขึ้นไปได้ อีก ตาอ่อนที่อยู่ต่ำกว่าส่วนที่ถูกทำลายจะแตกหน่อขึ้นมาทางด้านข้าง เกิดอาการแตกยอดพุ่ม</p> <p>หนอนกอสีชมพู</p> <p>หนอนเงาะเข้าไปกีดกั้นตรงส่วนโคนของหน่ออ่อนระดับผิวดิน เข้าไปกีดกั้นส่วนที่กำลังเจริญเติบโตภายในหน่ออ่อน ทำให้ยอดแห้งตาย ถึงแม้ว่าหน่ออ่อนที่ถูกทำลายจะสามารถแตกหน่อใหม่เพื่อชดเชยหน่ออ่อนที่เสียไป แต่หน่ออ่อนที่แตกใหม่จะมีอายุสั้นลง ทำให้ผลผลิตและคุณภาพของอ่อนลดลง</p>	<p>กออ่อน และกลุ่มไม้ของหนอนกออ่อน ถ้าปล่อยแต่เนิ่นๆ ใช้ไตรโครแกรมมา ก็ไม่ต้องปล่อยแมลงทางหนีบ เพราะแมลงทางหนีบจะกินแต่เนิ่นๆ ใช้ไตรโครแกรมมาด้วย</p> <p>4. ในระยะย่อยแตกกอ หรือเมื่ออ่อนแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ ควรพ่นสารฆ่าแมลง อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 15 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อิมพาคตินเบนโทเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ คอลเรนาทรานลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ เดลทาเมทริน 3% EC อัตรา 10 มิลลิตรต่อไร่ 20 ลิตร พ่นโดยใช้ไร่ 60 - 70 ลิตรต่อไร่ พ่น 2 - 3 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน</p> <p>**** ควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในแปลงที่ปล่อยแต่เนิ่นๆ ใช้ไตรโครแกรมมา และแมลงทางหนีบ</p>
6. ข้าวโพดหวานและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		ออกดอก - ติดฝัก	1. เพลี้ยอ่อนข้าวโพด		<p>1. ในแหล่งที่มีการระบาดเป็นประจำในฤดูแล้ง หากสำรวจพบเพลี้ยอ่อนข้าวโพดแพร่กระจายจากใบล่างขึ้นมาและเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ ทั่วทั้งแปลง ควรป้องกันกำจัดก่อนเข้าโพด</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ทั้ง ๆ ที่เมล็ดยังไม่เต็มฝัก หากมีการระบดมาก จึงพบกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของลำต้น กาบหุ้มฝัก โดยเปลือกอ่อนชนิดมีปีกบินมาจากแปลงใกล้เคียง ตั้งแต่เข้าไวพดอายุประมาณ 15 วัน หลังจากนั้นอีก 1 - 2 สัปดาห์ จะพบเปลือกอ่อน ออกกลุ่มเป็นตัวอ่อนรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยเฉพาะบริเวณใต้ใบล่าง ๆ และเปลือกอ่อนค่อย ๆ แพร่ขยาย จากใบล่างขึ้นมาบนใบเรื่อย ๆ และขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว จนพบปริมาณสูงสุด ในระยะเข้าไวพดกำลังผสมเกสร มักพบเกาะเป็นกลุ่ม ๆ ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของต้นข้าวไวพด เช่น ยอด กาบใบ โคนใบ กาบฝัก และจะพบมากที่สุดในบริเวณช่อดอก ทำให้บริเวณที่ถูกดูดกินแสดงอาการเป็นจุดสีเหลืองบนแดง</p>	<p>แห้งช่อดอกตัวผู้ หรือก่อนดอกบาน จะให้ผลในการควบคุมได้ดี</p> <p>2. หากมีการระบดเกิดขึ้นเฉพาะจุด พนสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบตา-ไซฟลูทรีน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตอะซินอน 60% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>**** การพ่นสารฆ่าแมลงในระยะออกดอก ควรพ่นเฉพาะจุด เมื่อพบความหนาแน่นของเปลือกอ่อนมากกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ ของช่อดอก **** ควรหลีกเลี่ยงพ่นสารเมื่อตรวจพบตัวง่าและแมลงทางหนีบ ซึ่งเป็นตัวทำของเปลือกอ่อน หลังจากรักษาไวพดติดฝักแล้ว</p>
			2. เปลี้ยไฟ	<p>เปลี้ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงตามช่อดอกข้าวไวพด และดูดกินน้ำเลี้ยงที่ใหม่เข้าไวพด ซึ่งหากพบเปลี้ยไฟลงทำลายใหม่ก่อนที่การผสมเกสรจะเกิดขึ้น จะทำให้ไหมแห้ง ผสมเกสรไม่ได้ ฝักที่ได้จึงไม่ติดเมล็ด หรือเกิดเป็นข้าวไวพดพันหลอขึ้น</p>	<p>พ่นสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ พิไพรนิล 5% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรไทแรม 12% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>**** พ่นเฉพาะจุดเมื่อพบเปลี้ยไฟระบดใน</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			3. หนอนเจาะลำต้น ข้าวโพด	ในระยะออกดอก หนอนจะเจาะเข้าไปกินส่วนยอดที่ม้วนอยู่ โดยกัดกินและเจริญเติบโตภายในช่อดอก ทำให้ช่อดอกไม่สามารถคลี่บานได้ จึงมีเกสรตัวผู้ไม่เพียงพอต่อการผสมเกสร ฝักที่ได้จะไม่เต็มเม็ด หรือมีเมล็ดไม่เต็มฝัก ทำให้ผลผลิตต่ำ การเข้าทำลายฝัก ตัวหนอนเข้าทำลายโดยการเจาะที่ก้านฝัก หรือโคนฝัก หากมีการระบาดรุนแรงมากจะเจาะกินภายในแกนกลางฝัก และเมล็ดด้วย	ระยะออกดอก และพันธุภาพะฝักที่เพลี้ยไฟลงทำลายใหม่ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เคลทาเมพริน 3% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูมูรอน 25% WP อัตรา 30 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ เทฟลูเบนซูรอน 5% EC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% EC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร **** ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พันธุ์สารฆ่าแมลงเมื่อพบหนอน 2 ตัวต่อต้น หรือ รูเจาะ 2 รูต่อต้น **** ข้าวโพดหวาน พันธุ์สารฆ่าแมลงเมื่อพบหนอนมากกว่า 50 ตัว จากข้าวโพด 100 ต้น หรือ รูเจาะ 50 รู จากข้าวโพด 100 ต้น
			4. หนอนเจาะฝัก ข้าวโพด	แม้มีเสี้ยวไปเป็นพองเดียว ๆ ตามเส้นไหมที่ปลายฝักข้าวโพด หรือที่ช่อดอกตัวผู้ หนอนกัดกินที่ช่อดอก และเมื่อเริ่มติดฝัก ตัวหนอนจะกัดกินเส้นไหมของฝัก และเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในบริเวณปลายฝัก ทำความเสียหายให้แก่คุณภาพฝักโดยตรง เนื่องจากปลายฝักเสียหาย และถ้าพบระบาดมากปลายฝักจะเน่าเนื่องจากความชื้นจากมูลของหนอนที่ถ่ายไว้	1. วิธีการข้าวโพดปลูกในขั้นต้นขนาดเล็ก ใช้วิธีการจับหนอนที่ปลายฝักทั้ง หรือใช้มือบีบปลายฝักให้หนอนตายโดยไม่ต้องเก็บทั้ง และควรเดินเก็บหนอนทุกวันในระยะติดฝัก 2. เนื่องจากฝักเสี้ยวของหนอนเจาะฝักข้าวโพดจะวางไข่ที่ยอดเกสรตัวผู้ และที่ไหมข้าวโพดในระยะผสมเกสร จึงควรหมั่นตรวจปลายฝักข้าวโพดในระยะนี้ หากพบหนอนวัย 1 - 2

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หนอนเจาะฝักข้าวโพดทำความเสียหายได้มาก เมื่อเกิดการระบาดก่อนที่ขบวนการผสมเกสรจะเกิดขึ้น หากการระบาดรุนแรงจะเก็บผลผลิตไม่ได้ เนื่องจากหนอนกัดกินเส้นไหมจนแห้วหมดไป ทำให้ข้าวโพดไม่ได้รับการผสมพันธุ์ ฝักที่ได้จึงไม่เต็มเม็ด หรือเกิดเป็นข้าวโพดพันหลอขึ้น	เฉลี่ย 10 - 20 ตัวต่อ 100 ต้น พ่นสารฆ่าแมลงฟลูเพนออกซอรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะฝักที่พ่นอนลงทำลายใหม่ พ่นซ้ำตามความจำเป็น โดยพ่นที่ปลายฝักบริเวณไหมใหม่ไล่ หากพบการระบาดมากจึงพ่นที่เกสรตัวผู้ส่วนบนสุด **** สารฆ่าแมลงควรใช้ในระยะเวลาที่หนอนยังเล็กจะได้ผลดี **** สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมื่อฝักติดเมล็ดแล้วไม่จำเป็นต้องใช้สารฆ่าแมลง

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวกส.เพชรบูรณ์, ศวพ.นครปฐม และ ศวพ.6

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศวส.สุพรรณบุรี

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง